

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

м. Львів

05 серпня 2021 року

№ 63/80-рк/к

Виконавчий комітет Ковельської
міської ради
вул. Незалежності, 73,
м. Ковель,
Волинська область, 45000

Рекомендації щодо припинення
бездіяльності, яка містить ознаки
порушення законодавства про
захист економічної конкуренції

Західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) згідно зі статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», здійснюється контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування під час визначення виконавців послуг у сфері поводження з побутовими відходами, зокрема вивезення твердих побутових відходів та встановлено наступне.

Відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, в частині контролю за прийняттям органами місцевого самоврядування рішень, які мають вплив на конкуренцію.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Відповідно до статей 5 та 10 і 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчі комітети входять до системи місцевого самоврядування та діють за принципом розподілу повноважень у порядку і межах, визначених цим та іншими законами.

У відповідності до статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи. Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є

підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

Ковельська міська рада ідентифікаційний код юридичної особи 21735504, дата державної реєстрації 28.03.1990, дата запису: 17.08.2005, номер запису: 1197120000000229, місцезнаходження: вул. Незалежності, будинок 73, м. Ковель, Волинська область, 45000.

Виконавчий комітет Ковельської міської ради (надалі – Виконком) сформований рішенням Ковельської міської ради від 10.12.2020 року № 1/11, яким затверджено персональний склад виконавчого комітету міської ради.

Виконком згідно даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань є юридичною особою, ідентифікаційний код 04051313, місцезнаходження: вул. Незалежності, будинок 73, м. Ковель, Волинська область, 45000.

Основним видом діяльності є державне управління загального характеру (код за КВЕД – 84.11).

У розумінні абзацу одинадцятого статті 1, статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчий комітет Ковельської міської ради є органом місцевого самоврядування.

Органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції самостійно вирішують питання місцевого значення, виходячи з інтересів громадян, які проживають на певній території та державних інтересів, забезпечують дотримання законності та правопорядку.

Регулювання відносин у сфері здійснення операцій поводження з побутовими відходами ґрунтується на підставі Законів України «Про житлово-комунальні послуги», «Про благоустрій населених пунктів», «Про відходи», Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 року № 1070 (надалі – Правила), Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 року № 1173 (надалі – Порядок), Порядку формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 року № 1010.

Згідно із пунктом «е» частини першої статті 16 Закону України «Про відходи» підприємства, установи та організації усіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право, зокрема, на участь у конкурсах на набуття права виконання послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території.

Відповідно до статті 35-1 Закону України «Про відходи» якою передбачено, що виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту.

Відповідно до підпункту 23 пункту а частини першої статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить, зокрема, визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Отже, виконавчі комітети міських, селищних, сільських рад є організаторами конкурсу та на конкурсних засадах повинні визначати виконавця послуги у сфері поводження з побутовими відходами, який безпосередньо надає послуги збирання та перевезення побутових відходів.

Відповідно до пункту 3 Правил, послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на

конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.

Порядок проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 року № 1173. У пункті 1 Порядку зазначено, що: «Цей Порядок визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту».

Відповідно до Порядку, підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою державною адміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України «Про співробітництво територіальних громад».

Порядком затверджений вичерпний перелік критеріїв відповідності конкурсних пропозицій кваліфікаційним вимогам, одним з яких є вартість надання послуг з вивезення побутових відходів.

Як встановлено Відділенням, рішенням виконавчого комітету Ковельської міської ради від 04.10.2018 № 325 (надалі – Рішення) «Про організацію та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території міста Ковеля» за результатами конкурсу, визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів в м. Ковелі Ремонтне житлово-комунальне підприємство № 1 (надалі – РЖКП № 1) та Ремонтне житлово-комунальне підприємство № 2 (надалі – РЖКП № 2) строком на п'ять років.

Відповідно до пункту 4 Рішення Міською радою були укладені договори від 08.10.2018 року № 214 з РЖКП № 1 та від 08.10.2018 року № 213 з РЖКП № 2 про надання послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту згідно з додатком № 1 до вищезазначених договорів.

Отже, впродовж 2021 року послуги з вивезення побутових відходів територіальних межах міста Ковеля, визначених додатком № 1 вищевказаних договорів надають РЖКП № 1 та РЖКП № 2.

Згідно з рішенням Ковельської міської ради від 22.04.2021 № 8/144 «Про реорганізацію комунальних підприємств шляхом приєднання» РЖКП № 2 реорганізовується шляхом приєднання до РЖКП № 1.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 р. № 708-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Волинської області» визначено м. Ковель адміністративним центром Ковельської територіальної громади, до складу якої увійшли територіальні громади (населені пункти), а саме: Ковельська, Білинська, Доротищенська, Зеленська, Ружинська (Турійський район), Тойкутська.

У розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» РЖКП № 1 є суб'єктом господарювання.

Відповідно до інформації (лист від 30.06.2021 № 527) РЖКП №1 надає послуги із вивезення побутових відходів у населених пунктах приєднаних до Ковельської територіальної громади, а саме: с. Зелена та с. Воля Ковельська.

Водночас, РЖКП № 1 визначений виконавцем послуг з вивезення побутових відходів тільки у територіальних межах міста Ковеля визначених додатком № 1 до договору від 08.10.2018 року № 214, а у територіальних межах населених пунктів приєднаних до Ковельської територіальної громади виконавцем вищезазначених послуг не визначався.

Отже, орган місцевого самоврядування неправомірно надав повноваження РЖКП № 1 на надання послуг з вивезення побутових відходів без проведення конкурсу в територіальних межах населених пунктів приєднаних до Ковельської територіальної громади.

Таким чином, РЖКП № 1, отримавши можливість на надання послуг з вивезення побутових відходів без проведення конкурсу в територіальних межах населених пунктів приєднаних до Ковельської територіальної громади, здобуло перевагу над іншими суб'єктами господарювання не завдяки власним досягненням, а внаслідок зовнішніх факторів – бездіяльності органу місцевого самоврядування.

Згідно зі статтею 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів стимулює розвиток конкурентного середовища, а також сприяє підвищенню рівня якості даних послуг.

Переможцем конкурсу визначається його учасник, що відповідає кваліфікаційним вимогам, може забезпечити надання послуг відповідної кількості та якості, конкурсна пропозиція якого визнана найкращою за результатами оцінки.

Одним з основних критеріїв, за якими відбувається вибір переможця конкурсу, є, зокрема, вартість надання послуг з вивезення побутових відходів (перевага надається учасникові, що пропонує найменшу вартість надання послуг).

Потенційними конкурентами для РЖКП №1 на ринку надання послуг з вивезення побутових відходів в територіальних межах населених пунктів приєднаних до Ковельської територіальної громади, можуть бути суб'єкти господарювання, які надають зазначені послуги в найближчих населених пунктах, зокрема: Турійське житлово-комунальне підприємство, комунальне підприємство «Екокомунсервіс» смт Люблинець, які територіально найбільш наближені до місця розташування населених пунктів приєднаних до Ковельської територіальної громади.

Отже, вищенаведені норми законодавства України вказують на необхідність сприяння з боку органів місцевого самоврядування розвитку конкуренції у сфері комунального господарства на території розташування відповідних територіальних громад, які вони представляють, та від імені і в інтересах яких здійснюють функції і повноваження місцевого самоврядування.

Як наслідок, виконавчий комітет Ковельської міської ради, не провівши конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів у територіальних межах населених пунктів приєднаних до Ковельської територіальної громади, в порушення вимог Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 року № 1173, не допустив конкуренцію на ринку послуг з вивезення побутових відходів.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції.

Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.

Враховуючи вищевикладене, бездіяльність виконавчого комітету Ковельської міської ради щодо не проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів в територіальних межах населених пунктів приєднаних до Ковельської територіальної громади в порушення вимог Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 року № 1173, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50, Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.

Відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Враховуючи вищезазначене та з метою припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний Комітет України» та пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

1. Виконавчому комітету Ковельської міської ради (вул. Незалежності, 73, м. Ковель, Волинської області 45000, код ЄДРПОУ 04051313) припинити бездіяльність, що містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції, шляхом визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах населених пунктів приєднаних до Ковельської територіальної громади у відповідності до вимог законодавства України, а саме на конкурсних засадах.

2. Про результати розгляду зазначених рекомендацій повідомити територіальне відділення у двохмісячний строк з дня їх отримання.

3. Надати територіальному відділенню документи, що підтверджують виконання рекомендацій територіального відділення.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

